

LA CEE I EL SEU COMERÇ EXTERIOR

L'any 1985, els dotze països comunitaris (Espanya i Portugal ja comptaven tot i no ésser encara membres) efectuaven entre ells el 54% del seu comerç exterior mentre que el 1958 era només del 36%. Aquest increment dels intercanvis intracomunitaris es deu fonamentalment a la supressió dels drets d'aduanes i de les restriccions quantitatives dins el Mercat Comú. L'evolució d'aquest increment no ha estat homogeni des de l'inici de les comunitats. S'observa un període molt positiu entre els anys 1958 i 1972-73, moment en què disminueix el ritme de creixement dels intercanvis. Són diverses les causes d'aquest alentiment; podem destacar-ne algunes: encariment de les importacions de petroli, fre en la demanda arrel de la crisi econòmica i el manteniment de barreres que frenen el comerç.

La Comunitat, en conjunt, és un important agent econòmic internacional. El 1985 representava el 18'3% del comerç mundial enfront al 17'5% dels EEUU i el 7'5% del Japó.

No podem, tanmateix, deixar d'assenyalar un element econòmic determinant: la Comunitat depèn força del seu proveïment exterior. El 45% dels productes energètics i prop d'un 75% de les primeres matèries provenen de l'exterior. Per compensar aquestes importacions han de mantenir constant el flux de productes elaborats.

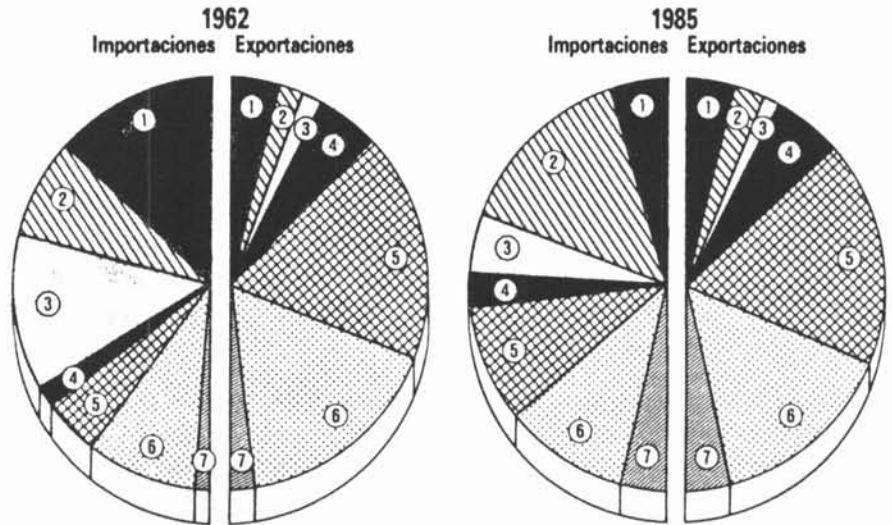
Àrees de comerç

Els intercanvis comercials de la Comunitat es realitzen majoritàriament amb els països industrialitzats. El percentatge és d'un 55% enfront d'un 36% amb els països del Tercer Món.

Els tres punts de referència per emprendre els intercanvis comercials entre la Comunitat i la resta dels països industrialitzats són: la Asociación Europea de Libre Cambio (EFTA), els EEUU i el Japó.

Els acords que suprimeixen els drets d'aduanas en els intercanvis entre la CEE i l'EFTA, han fet d'aquesta associació el principal soci comercial de la Comunitat. Els Estats Units i el Japó són els altres dos socis comercials importants, amb diferències entre ells. Amb els EEUU esclaten, de vegades, guerres comercials arrel de polítiques proteccionistes a amb dues bandes (sector agrari, calçat, acer). Quant al

Distribución del comercio exterior de la CEE por categorías de productos

	Importaciones				Exportaciones			
	Millones de ECUS		%		Millones de ECUS		%	
	1962	1985	1962	1985	1962	1985	1962	1985
① Alimentación, bebidas, tabacos	8 083	37 824	25,7	9,3	2 290	29 214	8,7	7,7
② Productos energéticos	4 954	120 185	15,7	29,6	978	18 575	3,7	4,9
③ Materias primas	8 296	41 623	26,3	10,3	992	8 931	3,8	2,4
④ Productos químicos	1 159	22 300	3,7	5,5	2 563	42 077	9,8	11,1
⑤ Maquinaria, material de transporte	3 062	76 513	9,7	18,9	9 869	138 624	37,6	36,6
⑥ Otros productos manufacturados	5 324	83 832	16,9	20,7	8 797	119 178	33,5	31,5
⑦ Varios	621	23 419	2,0	5,8	764	21 885	2,9	5,8

Japó, hi ha un gran desequilibri entre importacions i exportacions; de fet, la Comunitat exporta al Japó tres vegades menys del que importa.

Els intercanvis comercials amb els països de l'Est es mantenen en uns nivells molt baixos, per desota del 10% del comerç comunitari. El canvi de postura en el si del Comité de Asistencia Económica Mútua (CAME) i sobretot de la URSS, permet preveure un augment de les relacions comercials entre ambdós blocs.

El Tercer Món és, tradicionalment, un important proveïdor de fonts d'energia i primeres matèries de la CEE. Aquest fet ha impulsat la Comunitat a potenciar mecanismes que contrarrestin econòmicament el gran volum d'importacions. Cal destacar, dins d'aquest grup de països, el diferent comportament comercial dels exportadors de pe-

troli i de la resta. És obvi que el paper dels països de l'OPEP esdevingué més rellevant a partir del 1973 a causa de les variacions del preu del petroli. La forta davallada que ha sofert, però, el preu del barril en els anys 80 i les polítiques d'estalvi energètic han fet que els intercanvis amb l'OPEP, tot i ésser força importants, hagin perdut la rellevància que tenien.

Quant a la resta de països no petrolers cal destacar la favorable evolució dels intercanvis amb els països mediterranis i del grup ACP. La relació amb Llatinoamèrica no és ni de bon tros tan optimista. Aquesta protesta pel fort proteccionisme comunitari i pel dany que la Política Agrària Común fa a les exportacions llatinoamericanes.

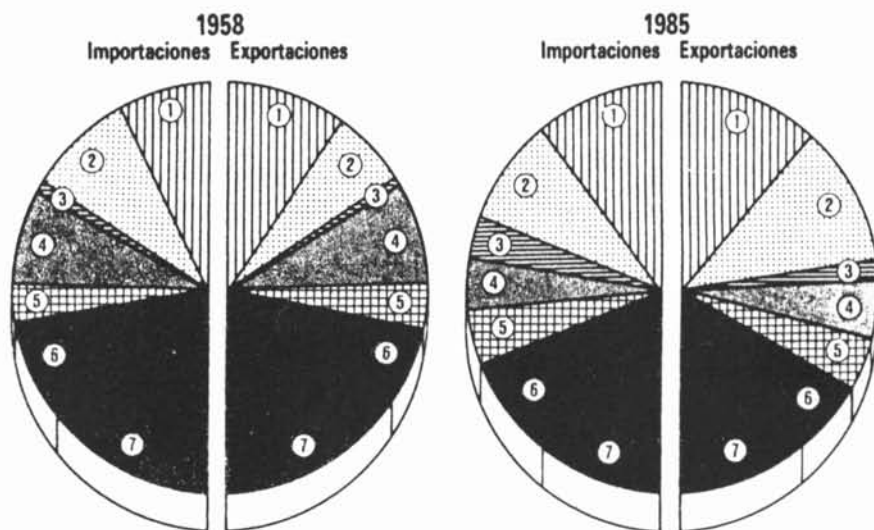
José Manuel Celorio

Relacions CEE-USA

El proteccionisme agrícola ha tornat a ser causa de discrepàncies entre la CEE i els Estats Units. Els diferents parers respecte a les subvencions i el proteccionisme agrari han estat a punt de fer fracassar les recents converses del GATT a Montreal. Els EEUU han convertit aquest tema en una peça clau en insinuar que les negociacions sobre la Ronda Uruguay no progressaran llevat que s'arribi a un acord en matèria agrícola. El representant nord-americà ha declarat que la desaparició de les subvencions és un pas necessari per ampliar la llibertat de comerç. Per a la Comunitat Europea, el tema és prioritari car en ell hi són implicats prop d'onze milions d'agricultors.

Les causes que des del naixement de la CEE han fet potenciar el sector agrari han desaparegut. El camp d'acció de la Comunitat es troba limitat. La seva dinàmica de funcionament l'ha convertit en ostatge dels subsidis i dels elevants stocks. Malgrat això, el representant comunitari es mostrà categòric en afirmar que la Ronda Uruguay no especifica la necessitat d'eliminar els subsidis agraris.

Distribución geográfica del comercio exterior de la CEE

En %	Importaciones			Exportaciones		
	1958	1972	1985	1958	1972	1985
① AELC	14,4	18,3	20,2	19,5	25,5	22,4
② Estados Unidos	17,6	18,8	17,0	12,5	18,9	22,6
③ Japón	1,1	4,4	7,0	1,0	2,5	2,8
④ Otros países industrializados	15,4	11,3	8,0	15,5	12,1	9,8
⑤ Países del Este	5,8	7,9	9,5	6,9	8,8	8,4
⑥ + ⑦ Tercer Mundo	45,5	39,0	38,4	43,6	31,1	34,1
ACP	9,5	7,6	7,2	9,5	6,5	4,8
Países del Mediterráneo	7,2	8,6	10,9	12,4	11,0	11,7
⑥ OPEP	16,7	18,7	17,8	12,2	8,5	12,8
ANASE	2,9	1,7	2,6	2,8	2,0	2,6
América Latina	10,3	7,1	7,4	8,8	7,0	3,9

Conferència al més alt nivell a Rodes

Els dies 2 i 3 de desembre es va celebrar a Rodes una conferència al més alt nivell de caps d'Estat i de Govern organitzada per Grècia, nació que durant l'últim semestre de 1988 exercia la presidència de les Comunitats. Força temes han quedat ajornats fins el Consell Europeu de Madrid el juny de 1989, qüestió que preocupa seriosament la diplomàcia espanyola.

Els temes que han estat ajornats en espera de la conferència al més alt nivell de Madrid són: el projecte d'una

Europa àudio-visual, la unió monetària, l'aspecte social del mercat únic i la reforma institucional. El nombre de temes a resoldre pot ampliar-se si no s'arriba aviat a un acord sobre l'harmonització fiscal de les vendes d'estalvi. Sembla difícil d'arribar a aquest acord per varis motius: la pròpia Comisió de las Comunidades serà incapaç de presentar a temps el seu projecte de directiva i per una altra banda, la primera ministre, Margaret Thatcher, ha insistit en que l'harmonització fiscal no és necessària per completar el mercat únic.

Negociacions a Lomè

En el procés negociador sobre el nou acord de Lomè, la incorporació d'Haití i la República Dominicana no sembla comptar amb el vist-i-plau del grup de països de l'Àfrica, el Carib i el Pacífic (ACP). Aquest grup tem que l'ampliació amb apuets dos nous països sigui l'inici de la incorporació llatinoamericana als ACP i conseqüentment provoqui l'es micolament dels ajuts. Contràriament, els signats de l'acord de Lomè són partidaris de la incorporació de Namíbia quan apuest territori assoleixi la independència.